

Sundheds- og Ældreudvalget 2020-21
L 61 endeligt svar på spørgsmål 64
Offentligt

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 13-11-2020
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: SUMMSB
Sagsnr.: 2006204
Dok. nr.: 1455641

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 4. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 64 (L 61) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 64:

”Vil ministeren oversendes Danmarks svar og kommentarer til EU-Kommissionen og de forskellige EU-medlemslandes udførlige udtalelser til udkastet til lovforslaget i forbindelse med EU-notifikationen af lovforslaget?”

Svar:

. / . Jeg vedhæfter mit brev af 11. september 2020 til sundhedskommissær Stella Kyriakides samt Sundheds- og Ældreministeriets brev af samme dato til Kommissionen vedr. notifikationen af tobakslovforslaget.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Mie Saabye

Minister for Health and Senior Citizens

Commissioner for Health and Food Safety
Stella Kyriakides
Directorate-General for Health and Food Safety
European Commission
1049 Bruxelles
Belgium

Holbergsgade 6
DK-1057 Copenhagen K

P +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Date: 11-09-2020
Section: FOPS
Case Officer: DEPMRAL
Case: 2010548
Doc.: 1374754

Dear Commissioner Kyriakides,

I am writing to you in relation to our joint effort to prevent and reduce tobacco use among young people. We have previously discussed electronic cigarettes, and I appreciate your commitment to protecting young people from the hazardous effects of these products. As you know, I welcome the European Commission's Initiative Europe's Beating Cancer Plan and find it important to have an ongoing focus on preventing smoking among children and young people and to take measures that can prevent young people from starting smoking.

In Denmark, we have seen a rise in tobacco use among young people. I am deeply concerned about this development and I am committed to initiating actions to change the situation. In December 2019, the Danish Government and a majority of the political parties represented in the Danish Parliament agreed on a national action plan targeting smoking and the use of tobacco, electronic cigarettes and nicotine products among young people.

We know that the tobacco industry has a strong interest in finding ways to attract new users. Therefore, it is important that we adapt our legislation to current threats to public health and that our common EU approach does not prevent Member States from taking adequate and necessary steps in this regard.

We are concerned about reports about how tobacco and nicotine products with flavours attract young people. Therefore, we expect to prohibit the placing on the Danish market of most tobacco products with a characterising flavour other than menthol and tobacco. We have notified our planned upcoming regulations to the EU Commission. However, I must say, I am quite surprised and disappointed in the manner in which the EU Commission has replied.

In our notification, we explained why we found these steps necessary and explicitly referred to the mechanisms of the Tobacco Directive allowing members states to move forward with further regulation including prohibition of certain categories of products. Yet, in its reply, the EU Commission does not address these arguments at all. I would like to note that while some member states have chosen to ban chewing tobacco altogether, our efforts are targeted towards flavored products as they have a particular appeal to young people.

In its reply, the EU Commission makes a point of its own exclusive authority to withdraw exemptions from the ban on characterizing flavors if there is a substantial change of circumstances as established in a Commission report. We would be keen to receive information on any efforts on the part of the Commission to monitor market

developments or other circumstances or providing member states with effective tools to do so in order to determine whether the withdrawal of any or all of these exemptions would be warranted as we regard the health effects of getting young people addicted to tobacco products through the use of characterizing flavors a matter that should be of concern across the EU.

In the spirit of our past cooperation and common goals with regard to improving public health, I request that you look into this matter in order to facilitate a process in which we can move forward in accordance with the intentions behind the Tobacco Products Directive of protecting young people from the harmful effects of using tobacco products.

I look forward to receiving your response to our request and to our continued collaboration on tobacco use and other health policy issues. We are at your disposal if you need any additional information.

Yours sincerely,

Magnus Heunicke

EU-Kommissionen, DG Sante

Opfølgning på Danmarks notifikation 2020/228/DK – forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre lov (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning)

Danmarks notifikation 2020/228/DK

Danmark har den 17. april 2020 notificeret forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre lov (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning).

Danmark har i notifikationen redegjort for indhold og baggrunden for den foreslåede regulering. Der er særligt henvist til, at hensigten med at skærpe tobakslovgivningen er at nedbringe antallet af rygere – særligt at færre børn og unge, som er særligt modtagelige for skadevirkningerne, begynder at ryge eller blive afhængige af andre tobaks- og nikotinprodukter. Det er ligeledes hensigten at sikre, at rygning eller brug af andre tobaks- og nikotinprodukter ikke appellerer til børn og unge.

I notifikationen er der et særskilt afsnit vedr. forslaget om at forbyde smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak. Det foreslås indsat i en ny § 14, stk. 3 og 4, (lovforslagets § 2, nr. 5). Danmark har i afsnittet henvist til tobaksvaredirektivets artikel 24, stk. 3, hvorefter en medlemsstat også kan forbyde en bestemt kategori af tobaksvarer eller relaterede produkter på grund af de særlige forhold i den pågældende medlemsstat, hvis bestemmelserne er berettiget på grund af behovet for at beskytte folkesundheden, idet der tages hensyn til det høje sundhedsbeskyttelsesniveau, der sikres med direktivet.

I forlængelse heraf har Danmark henvist til præambelbetragtning nr. 54, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne, for at tage hensyn til en mulig fremtidig udvikling på markedet, desuden bør kunne forbyde en bestemt kategori af tobak eller relaterede produkter på grund af de særlige forhold i den pågældende medlemsstat, hvis bestemmelserne er berettiget på grund af behovet for at beskytte folkesundheden, idet der tages hensyn til det høje beskyttelsesniveau, der opnås med dette direktiv.

EU-Kommissionens svar på Danmarks notifikation 2020/228/DK

EU-Kommissionen har den 17. juli 2020 fremsat bemærkninger om en udførlig udtalelse som følge af Danmarks notifikation.

I den udførlige udtalelse giver EU-Kommissionen udtryk for, at det foreslåede forbud mod smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak strider mod artikel 7, stk. 1 og 12, i direktiv 2014/40/EU [Tobaksvaredirektivet], hvorefter andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak undtages fra forbuddet mod kendetegnende aromaer. Det er

alene EU-Kommissionen, der kan trække undtagelser tilbage ”hvis der sker en væsentlig ændring i forholdene som konstateret i en rapport fra Kommissionen”.

EU-Kommissionen forholder sig ikke i udtalelsen til tobaksvaredirektivets art. 24, stk. 3, eller de anføre præambelbetragtninger, som Danmark ellers har refereret til ift. forslaget om smagsforbuddet.

Anmodning til EU-Kommissionen efter tobaksvaredirektivets art. 24, stk. 3

Danmark er uforstående over for, hvorfor EU-Kommissionen ikke i svaret på Danmarks notifikation har forholdt sig til, hvorvidt det foreslåede forbud mod smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak er i overensstemmelse med tobaksvaredirektivets art. 24, stk. 3, hvilket Danmark havde forventet, idet der udtrykkeligt er henvist hertil i notifikationen.

Danmark skal derfor som led i notifikationen anmode EU-Kommissionen om at vurdere forslaget om forbud mod smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak efter tobaksvaredirektivet art. 24, stk. 3, og de anføre præambelbetragtninger.

Danmark kan som baggrund herfor, herunder de særlige forhold i Danmark, henvises til ovenstående samt Danmarks notifikation afsnit 1 og 4.

Supplerende kan henvises til, at Statens Institut for Folkesundhed efter notifikationen har udarbejdet en rapport om forbruget af tobaks- og nikotinholdige produkter blandt unge i Danmark i alderen 15-29 år. Rapporten viser blandt andet, at 26,3 % af respondenterne anvender mindst én slags tobaks- eller nikotin-produkt, og at andelen af unge, der dagligt eller lejlighedsvist bruger snus, tyggetobak eller nikotinposer, er 9,1 %.

I forhold til stigning i brugen af andre produkter end cigaretter blandt unge, beskriver rapporten, at udbuddet af tobaks- og nikotinholdige produkter på markedet inden for de senere år er steget markant. Disse nye tobaks- og nikotinholdige produkter inkluderer blandt andet e-cigaretter, opvarmet tobak samt røgfri tobaks- og nikotinprodukter som tyggetobak og nikotinposer. Blandt andet ved at tilsætte smagsstoffer appellerer disse nye produkter særligt til den yngre del af befolkningen. Der ses en stigende anvendelse af disse produkter blandt unge.

Rapporten kan ses her: <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Paragraf-roeg/Paragraf-roeg-En-undersoegelse-af-tobak-adfaerd-og-regler.ashx?la=da&hash=DFA38D44E0015F8A619FE1C30F719FFB5783E6FB>

I tråd hermed peger Sundhedsstyrelsen i rapport om unges brug af røgfri tobak¹ på, at 10 pct. af alle 15-24-årige har et aktuelt brug af røgfri tobak enten dagligt eller lejlighedsvist. Over halvdelen af de unge, der har prøvet røgfri tobak, prøvede det første gang, da de var mellem 15 og 17 år gamle. Sundhedsstyrelsen disse tal bekymrende, da røgfri tobak, ligesom andre tobaksprodukter, er meget afhængighedsskabende.

Sundhedsstyrelsens rapport om ”Danskernes Rygevaner 2019”² viser desuden, at det især er unge, der tiltrækkes af smagsstoffer.

¹ https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Røgfri-tobak/Noegletal_Roegfri-Tobak.ashx?la=da&hash=49260007814779D4F275304A64E5B3F562CF8708

² <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Danskernes-rygevaner-2019/Danskernes-rygevaner-del-1.ashx?la=da&hash=F4301A639FD3980FF56B1CA40E38701E26300064>

Danmark er således fortsat af den opfattelse, at forslaget om forbud mod visse smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak er berettiget for at sikre folkesundheden og opnå det ønskede formål om effektivt at sætte en stopper for og forebygge børn og unges rygning og brug af andre nikotinprodukter. Der er ingen mindre indgribende regulering, der kan opfylde de samme mål.

Danmark kan desuden henvise til, at EU-kommissionen tidligere har imødekommet andre medlemsstaters³ anmodning om at forbyde en eller flere produktkategorier efter artikel 24, stk. 3. Iblant de forbudte produktkategorier er blandt andet tyggetobak som sådan. Vores forslag angår alene et forbud mod tyggetobak m.v. med kendetegnende aroma, og er således mindre indgribende og mere velegnet ift. formålet om at forebygge børn og unges anvendelse af produkterne.

Videre proces

Som anført er Danmark af den opfattelse, at den oprindelige notifikation indeholdt en anmodning om at vurdere forslaget om forbud mod smagsstoffer i andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak efter tobaksvaredirektivets art. 24, stk. 3. Danmark hører meget gerne hurtigst muligt, hvis EU-Kommissionens svar skal ses som udtryk for, at EU-Kommissionen ikke er enig heri. I givet fald vil Danmark anmode EU-Kommissionen om at genoverveje dette, og hvis det fortsat er EU-Kommissionens opfattelse, anse dette som en ny anmodning med deraf følgende 6 måneders svarfrist.

Danmark er optaget af, at forebygge børn og unges brug af tobak, og ønsker derfor at kunne iværksætte de nødvendige tiltag så tidligt som muligt. Vi håber derfor, at EU-Kommissionen har mulighed for at vende tilbage med en afklaring af ovenstående hurtigst muligt.

Danmark vil vende tilbage med svar på EU-Kommissionens bemærkninger til notifikationen hurtigst muligt.

³ https://ec.europa.eu/health/tobacco/products/notifications_en